

Витез позива,
проф. др Зоран Ивошевић

Даме и господо,

Захваљујем се Лиги експерата и њеном жирију што су ме овом наградом увели у ред витезова позива.

Позив који ме је препоручио награди спада у судску власт која, за разлику од законодавне и извршне, није политичка јер мора бити независна и самостална.

Независност судства има две димензије: институционалну и персоналну.

Независност суда, као институције, огледа се у његовој самосталности према органима законодавне и извршне власти, другим органима и организацијама, као и појединцима.

Независност судије, као личности, огледа се у његовој слободи да доноси законите и непристрасне одлуке, на основу сопствене оцене чињеница и сопственог схватања закона, без ограничења, утицаја, подстицаја, притисака, претњи или интервенција било од кога и било из којег разлога.

Судијом не могу управљати: ни владари ни поглавари, ни војска ни полиција, ни посланици ни министри, ни кланови ни лобији, ни кумови ни пријатељи, ни љубавнице ни љубавници... Нико, осим његове савести.

Док је за обављање многих државних послова довољна и рутина, судијски позив тражи готово божанску моћ расуђивања, јер судија одлучује о: животу и смрти, слободи и неслободи, истини и лажи, срећи и несрећи, својини и имовини, законитости и незаконитости, уставности и неуставности... Дакле, о најзначајнијим добрима, вредностима и интересима људи и њихових заједница.

За судију, тог „уметника закона“ и „инжињера права“, не сме да постоји никакав ауторитет, осим правне норме. Али, он мора бити и „живи праведник“ како би сваком дао оно што му припада – у једнаком поступању са једнаким стварима, у неједнаком поступању са неједнаким стварима, сразмерно њиховој неједнакости и у поступању према другоме као према себи.

Зато судијски позив изискује „просвећеног судију“ који има способност, снагу и храброст да се служи сопственим разумом и одупре свакојаким пристицима и утицајима.

Бојажљивог и послушног судију не цени нико. Ни грађани, ни јавност, ни они који су га учинили таквим. Њега се сете само кад затреба. После „употребе“ опет га враћају у последње редове јавног живота, пошто га понекад потапшу по рамену.

„Просвећени судија“ је личност од интегритета. Он није омиљен, али је поштован. Њега не тапшу, већ уважавају. И заобилазе кад траже погодног да обави „прљав посао“ дневне политике.

Прави судија следи Кодекс судијске етике, који је настао у првим, рекао бих, судбоносним годинама Друштва судија Србије. Његови канони гласе:

- 1) Буди независан
- 2) Буди праведан
- 3) Буди професионалан
- 4) Буди слободан
- 5) Буди храбар
- 6) Буди доличан
- 7) Буди неподмитљив
- 8) Буди посвећен
- 9) Буди аполитичан
- 10) Буди одан истини.

Због свега што сам управо изговорио, примам награду „Витез позива“ с поносом и радошћу. Тако ће је примити и моја породица а и њу доживљавам као награду. Само, од Њеног Величанства Судбине.